

**Adaptation
Hubs**

Национален хъб за адаптация National Adaptation Hub Bulgaria

3-4 Sept, Burgas, Bulgaria

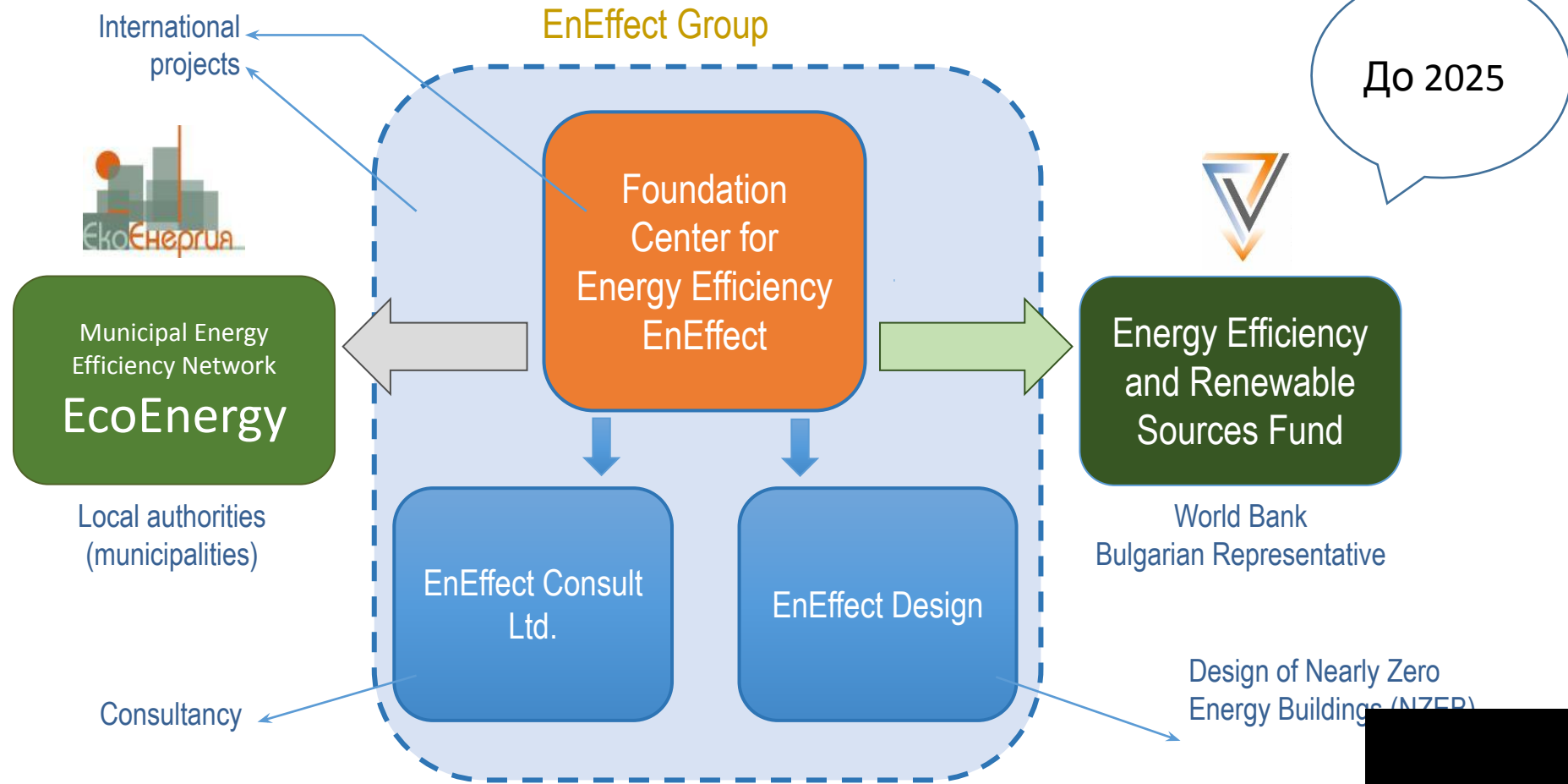

**Funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Adaptation Hubs

Проекти

Funded by
the European Union

Adaptation Важни термини Hubs

Adaptation

Actions that manage and reduce the negative impacts of climate change

Mitigation

Actions that reduce the emissions (and other factors) that contribute to climate change

Adaptation Hubs Важни термини

Смекчаване (на изменението на климата) е човешка намеса за намаляване на източниците или подобряване на поглъщането на парникови газове (ПГ).

Адаптацията е процес на адаптиране към действителните или очакваните неблагоприятни последици от изменението на климата и предприемане на подходящи действия за предотвратяване или свеждане до минимум на щетите, които те могат да причинят. В човешките системи адаптацията има за цел да намали или да избегне вредата или да използва полезните възможности. В някои природни системи човешката намеса може да улесни адаптирането към очаквания климат и неговите последици

**Adaptation
Hubs**

Политики, осведоменост за климатичните промени и пропуски

- Досегашните политики са насочени основно към смекчаване на климатичните промени, а не към адаптация.
- Едва третият НПДИК (2013–2020) поставя акцент върху мерки за намаляване на последиците, без реални действия за адаптиране.
- Националният експертен съвет по изменение на климата към МОСВ е създаден едва през 2013 г., но без реални функции
- В България е налице слаба осведоменост за конкретните негативни въздействия и възможностите за адаптация съгласно Стратегията за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г.
- Секторният анализ и липсата на териториален поглед с оглед АИК
- Съществуват значителни пропуски в знанията относно адаптацията и смекчаването.
- Основните дефицити включват:
 - научна информация за климатичните промени;
 - яснота за роли и отговорности;
 - определяне на приоритети за действие;
 - финансиране на мерките за адаптация.

**Adaptation
Hubs**

Политики, осведоменост за климатичните промени и пропуски

- На общинско ниво в България загрижеността относно последиците от изменението на климата е свързана **основно с отговорностите за предотвратяване и реагиране при разнообразни проблеми** – наводнения, замърсяване на водите и въздуха, недостиг на питейна вода и унищожаване на зелените площи.
- Към момента **практическите мерки по темата са ограничени предимно до подготовка на документи на национално равнище**, а на местно – в по-малка степен, най-вече поради изискванията на ЕС.
- Липсва **цялостна и дългосрочна визия за развитието на градската среда и за справяне с рисковете**, произтичащи от очакваните климатични промени.

р. Дунав (**Danube**) – 2026

Source: town.bg

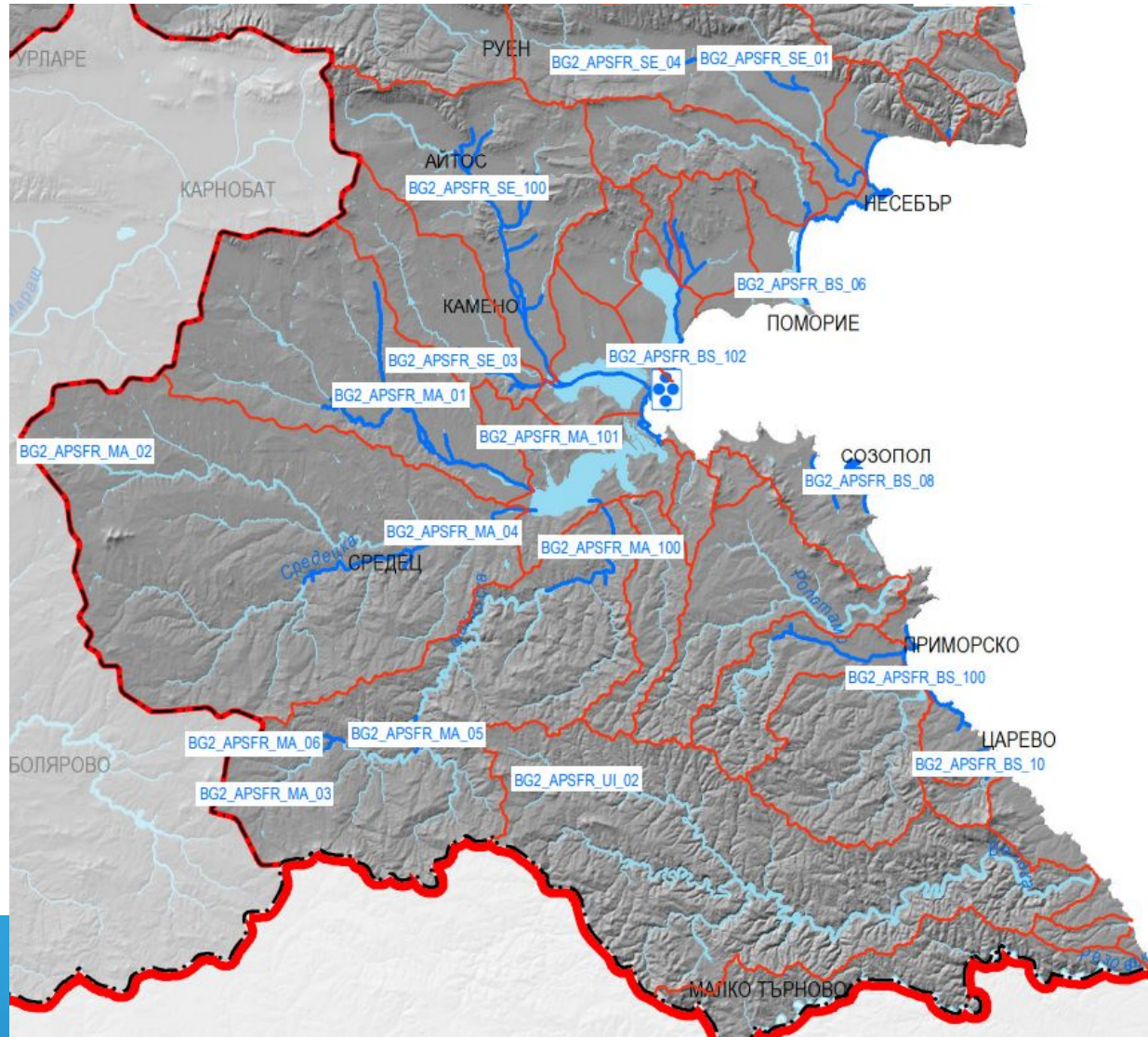
Source: trud.bg

Adaptation
Hubs

План за управление на рискове от наводнения

Източник: ПУРН 2022-2027
Приет: декември 2023

Adaptation
Hubs

Царево (Tsarevo) – 2023, 2025

Funded by
the European Union

Adaptation
Hubs

Елените (**Elenite**) – 2025

Funded by
the European Union

Adaptation
Hubs

Приморско (Primorsko) – 2026

Funded by
the European Union

**Adaptation
Hubs**

Как да разбираме рисковете в туризма, например?

- ☐ Българският туризъм е силно уязвим поради пространствената концентрация, силната сезонност и зависимостта от климатични условия
- ☐ Очаква се зачестяване на екстремни събития: топлинни вълни, интензивни валежи, крайбрежни наводнения, бури
- ☐ В дългосрочен план летните температури вероятно ще надхвърлят биофизичните прагове, което ще намали комфортността за туристи
- ☐ Покачването на морското равнище и наводненията ще доведат до загуба на крайбрежни зони и инфраструктура
- ☐ Косвени въздействия: недостиг на прясна вода, повишено потребление на енергия (климатизация), натиск върху местни ресурси и услуги

Среща на кметове и експерти по темите на адаптация като част от програмата на IPCC – юли 2024

Международна конференция „Климатичните политики като възможност за инвестиции в развитие на градската среда“, организирана от МОСВ, МЕ, Център за енергийна ефективност ЕнЕфект, НСОРБ и Коалиция за климата, 30 юли 2024 г. в София като част от Съпътстващата програма на 61-вата сесия на Междуправителствения панел по климатичните промени (IPCC), която се проведе между 27 юл

**Adaptation
Hubs**

Мисията на ЕС за адаптация

EU Mission on Adaptation

Helping to build a climate-resilient Europe by 2030 and empowering over 150 regions and communities to understand climate risks, develop adaptation pathways, and implement innovative solutions for a sustainable future.

620

Online EU Mission Adaptation
Community Members

333

Charter Signatories

65

Mission Projects

The Mission is supporting regions and local authorities to:

- Understand current and future climate risks specific to their territory
- Develop strategic adaptation pathways tailored to their local context
- Implement innovative, on-the-ground solutions that build resilience and protect citizens

**Adaptation
Hubs**

Мисията на ЕС за адаптация

Мисията на ЕС за адаптация към изменението на климата помага на регионите и градовете да се подготвят за неизбежните последици от климатичните промени

Основни цели

- Познание: Подпомага местните власти да разберат по-добре климатичните рискове
- Действие: Превръща амбициите за устойчивост в конкретни и бързи решения
- Подкрепа: Работи с програмата „Хоризонт Европа“, за да даде насоки и възможности за финансиране

**Adaptation
Hubs**

Карта на българските общини в Мисията

AdaptationHubs

Проект за координационна и подпомагаща дейност

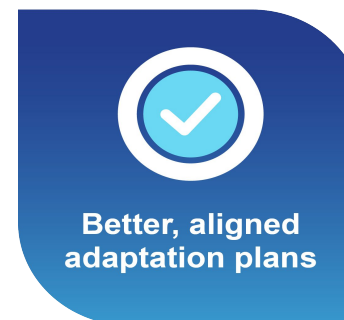
- ✓ AdaptationHubs цели да създаде и внедри 27 национални хъба за многостепенно управление на адаптацията, чрез нови или надградени структури.
- ✓ Ще бъде приложена схема за групиране и побратимяване, улесняваща национален, трансграничен и европейски обмен.
- ✓ Осигурено е участие на асоциирани и държави извън ЕС чрез специална програма за ангажиране.
- ✓ Участват 27 национални експертни организации, свързани с управлението на адаптацията в своите страни.
- ✓ Идентифицирани са ключови структури и заинтересовани страни, което позволява проектът да започне работа без забавяне, с висока ефективност и качество.

AdaptationHubs

За период от две години, проектът ще помогне за по-добра свързаност на програмите за финансиране чрез:

**Adaptation
Hubs**

19
peer-learning and
capacity-building
activities

135
working sessions
coordination via
national hubs

54
Regional twinning
partnership support by
NAHs

Funded by
the European Union

**Adaptation
Hubs**

Състояние

Национален хъб за адаптация България

1 **Общ статус на НХА**

- Оперативен Национален хъб за адаптация, координиран от EnEffect
- Мрежова платформа за многостепенно управление на адаптацията към климатичните промени
- Надгражда върху установените Диалози за климат и енергия (CEDs)
- Тясно сътрудничество с Националния доверителен екофонд и българския представител в Мисията на ЕС за адаптация

2 **Предизвикателства и нужда от подкрепа**

- Дългосрочно институционално укрепване на Националния хъб за адаптация (НАН)
- Засилване на институционалното ангажиране след последния политически преход, последвал продължителен период на нестабилност
- Повишаване на капацитета на общините за планиране и изпълнение на мерки за адаптация към климатичните промени
- Насоки за дейностите по побратимяване в рамките на ЕС и за трансгранично сътрудничество.

Развитие и план

3 **Развитие до момента**

- Две срещи на Националния хъб за адаптация (НАН) и една по побратимяване успешно организирани (март и юни 2026 г.)
- Над 170 заинтересовани страни ангажирани на всички нива на управление
- Силна политическа подкрепа, демонстрирана чрез участието на високопоставени политически представители
- Стартирани национални дейности по побратимяване и обмен на опит чрез събитието в Габрово
- Засилено сътрудничество с българския представител в Мисията за адаптация на ЕС, Националния доверителен екофонд и Мрежата от общини „ЕкоЕнергия“.

4 **Следващи стъпки**

- Организиране на регулярни срещи на НХА
- Разширяване на мрежата на НХА и ангажираността на заинтересованите страни
- Укрепване на комуникацията и сътрудничеството с новото национално правителство
- Подкрепа за общинското планиране и инвестиране в климатичните промени
- Напредък в националните и европейските дейности по побратимяване.

Funded by
the European Union

**Adaptation
Hubs**

1-ва среща на Българския хъб в София, март 2026

National Platform meeting / Annual EcoEnergy Conference, 17 March 2026, Sofia. More about the event at: www.eneffect.bg & www.ecoenergy-bg.net

On 17 March 2026, the annual EcoEnergy conference

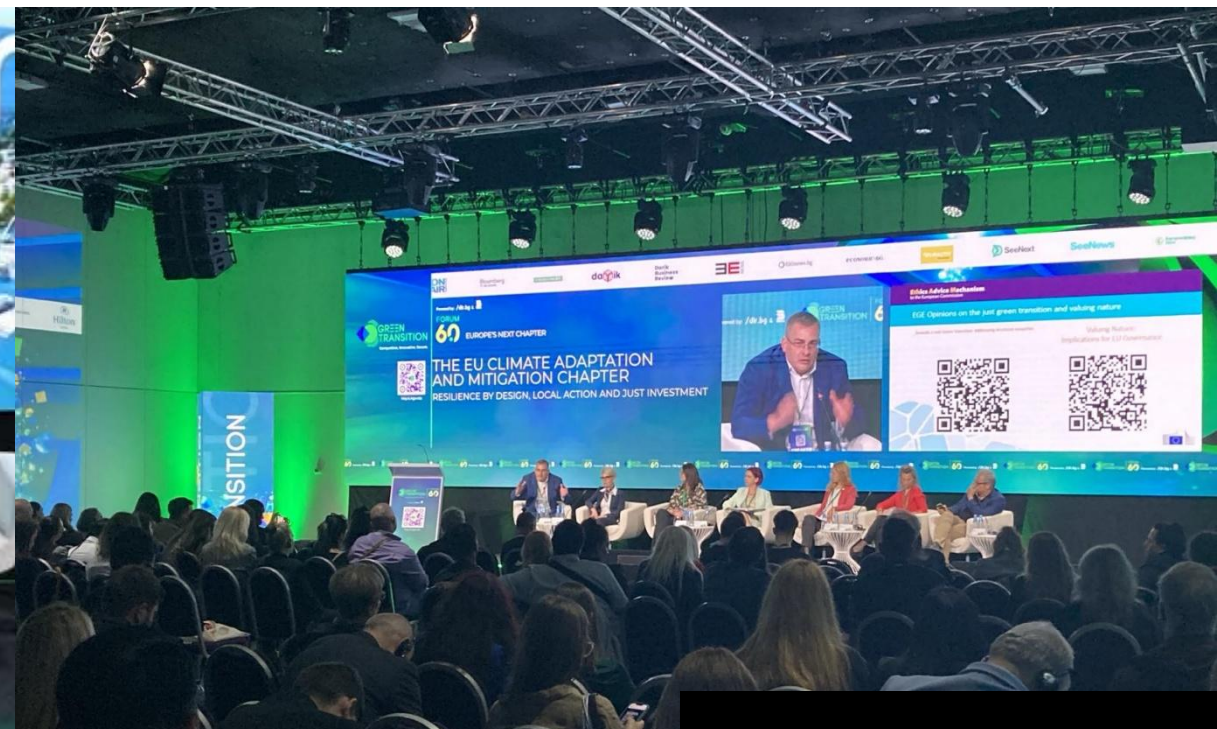
Funded by
the European Union

Adaptation
Hubs

2-ра среща на Българския хъб – София, юни 2026

National Platform meeting / Green Transition Forum 6.0, Sofia. More about the event at: www.eneffect.bg & www.ecoenergy-bg.net
4 June 2026, Green Transition Forum 6.0

Funded by
the European Union

3-та среща на Българския хъб за адаптация и събитие за споделяне на опит в Габрово, юни 2026

*National Platform twinning meeting / Green Transition Forum 6.0, Sofia. More about the event at: www.eneffect.bg & www.ecoenergy-bg.net
23-24 June 2026, Gabrovo*

LEEAN-CET

Подкрепя малки и средни общини в Централна и Югоизточна Европа чрез въвеждане на методологията на Европейската енергийна награда (ееа), укрепване на местното управление, енергийното планиране, разработването на инвестиции и ангажираността на заинтересованите страни (анализ – планиране – изпълнение – оценка – ревизия).

Очаквани основни резултати:

- Въвеждане на рамката на еea в 6 държави, създаваща работещи системи за вземане на информирани решения
- Подкрепа за 30 пилотни общини в процеса на местно енергийно планиране с нова област – **адаптацията към измененията на климата**
- Обучение на над 300 местни експерти и консултанти (Бургас, Ямбол, Габрово, Добрич и Областна администрация Бургас)
- Разработване на инвестиционни концепции на стойност над 60 млн. евро
- Повишено участие на гражданите и ангажираност на заинтересованите страни
- Проектът се изпълнява в България, Хърватия, Унгария, Словения и Украйна, с експертни партньори от Австрия, Франция и Германия.

<website>

<facebook>

<linkedin>

Funded by
the European Union

Capacities 2.0

Мисията за градовете поставя целта за постигане на 100 климатично неутрални и интелигентни града до 2030 г.

NetZeroCities е официалната платформа на Мисията, вкл. Капиталовия хъб за градски климатични инвестиции

Градове-последователи

Мисия за градска трансформация (стартрана на COP26 като част от Mission Innovation — глобална инициатива, насочена към ускоряване на прехода на градовете към климатична неутралност и нулеви нетни емисии, която мобилизира правителства, бизнес и гражданско общество за внедряване на чиста енергия и системни иновации.

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
ЕКО ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

НДЕФ съществува от повече от 30 години с основна мисия да подкрепя развитието и прилагането на политиките за околната среда, както и да предоставя частично финансиране на публични и частни институции за проекти за околна среда.

Публична независима институция, създадена със Закона за ограничаване изменението на климата и управление от Управителен съвет.

- Източници на финансиране – двустранни споразумения за предоставяне на финансиране от други страни – Швейцария, Германия, Австрия, Малта, САЩ, Световна банка и др. Схема за търговия с емисии
- Програми за финансиране в действие: Инвестиционна програма за климата (енергийна ефективност на публични сгради – макс. 70%); Подпрограма за подкрепа на договори с гарантиран резултат (покрива до 25% от ЕЕ мерки); Инвестиционна програма Минерални води (за общинска инфраструктура с до 50%);
- Инициативи – за комбинирано финансиране на проекти за околна среда (привличане на корпоративни финанси – фин. инструменти); управление на енергията в общините (MEMS & Energy Managers); промяна на поведението на ползвателите на обекти с подобрена енергийна ефективност (екипи от ученици-енергийни мениджъри в училища).

ОПИТЪТ НА НДЕФ ЗА АДАПТАЦИЯ КЪМ КЛИМАТА

- НДЕФ има опит при реализацията на инициатива с осем български общини (подкрепена от програмата на ЕИП) – процесът беше толкова важен, колкото и резултатът – общините работиха заедно, за да създадат своя капацитет да анализират и вземат решения за мерки за адаптация

Градска среда и справяне с горещите вълни

- София: Изграждане на споделено „охладено“ пространство и амфитеатър в парк „Възраждане“, проектирано да намалява ефекта на топлинния остров в столицата чрез естествено засенчване и оптимизирана зелена инфраструктура
- Бургас: Интегриране на иновативни решения за градско планиране – засаждане на вертикални зелени стени, които охлаждат обществени сгради, и поставяне на соларни палми и интелигентни сенки, осигуряващи прохлада през горещите летни месеци
- Създадена е методология за вземане на тези решения, споделен е опит от Норвегия, Европа и целия свят.
- Общините избраха свои мерки, обсъдиха ги с професионалните общности и ги изпълниха.

**Adaptation
Hubs**

Пловдив – отвеждане
на вода и резервоари

Кърджали - озеленяване

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
ЕКО ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

Русе – озеленяване

Сливен – връзка м/у паркове

Стара Загора – резервоар за
дъждовна вода и термометри

**Adaptation
Hubs**

НАЦИОНАЛЕН
ДОВЕРИТЕЛЕН
ЕКО ФОНД

NATIONAL
TRUST
ECO FUND

НОВАТА ВИЗИЯ НА НДЕФ ЗА МЕРКИТЕ ЗА АДАПТАЦИЯ

- Прилагане на концепцията **Resilience by design** (устойчивост от етапа на проектиране) – намаляване на въздействието и адаптацията към климата са един общ процес. Да надскочим проектите за енергийна ефективност и да погледнем към концепцията за зелените сгради
- **Комбинирано финансиране** за проекти за адаптация – привличане на корпоративни финанси – нов модел (Risk Reduction)
- **Планирането за адаптация** – не на принципа на административните граници, а съобразяване с реалните фактори на климата – география, ландшафт, водни басейни, геология, урбанизация и т.н.
- **Съвместно планиране** без съобразяване с административните граници на общините. Обособяват се климатични функционални райони/ зони (Climate functional areas).
- При този подход съвместното планиране и управление е първа предпоставка за успех.

**Adaptation
Hubs**

Примери от съвместна работа с местни власти

Българските общини все по-активно разработват и изпълняват конкретни проекти по съвместни инициативи на ЕС и Националния доверителен екофонд (НДЕФ). Мерките са насочени главно към справяне с градските топлинни острови, управление на водните ресурси и намаляване на риска от бедствия. [[1](#), [2](#), [3](#), [4](#), [5](#)]

Ето някои от най-значимите реални примери за мерки в българската местна власт:

Градска среда и справяне с горещите вълни

- **София:** Изграждане на споделено „охладено“ пространство и амфитеатър в парк „Възраждане“, проектирано да намалява ефекта на топлинния остров в столицата чрез естествено засенчване и оптимизирана зелена инфраструктура. [[1](#)]
- **Бургас:** Интегриране на иновативни решения за градско планиране – засаждане на вертикални зелени стени, които охлаждаат обществени сгради, и поставяне на соларни палми и интелигентни сенки, осигуряващи прохлада през горещите летни месеци. [[1](#)]
- **Габрово и Павликени:** Основен акцент върху създаването на климатично устойчиви паркове и масово засаждане на дървесни видове, които са по-издръжливи на продължителни засушавания. [[1](#)]

Управление на водите и защита от наводнения

- **Свищов:** Общината наскоро одобри своя План за адаптация 2025 – 2030 г., който включва мерки срещу ерозията по поречието на река Дунав, укрепване на бреговете и редовен мониторинг на нивата на подпочвените води поради риск от засушаване във вътрешността на региона. [[1](#)]

**Adaptation
Hubs**

ВЪЗМОЖНОСТИ

 Funded by
the European Union

AdaptationHubs

**Call for Applications:
EU Twinning Exchange
– Czechia, October 2026**

• Chodov and selected demonstration sites in the Karlovy Vary Region
From mining legacy to resilient and liveable landscapes

Apply by 4 September 2026

 PART OF THE
EU MISSIONS
ADAPTATION TO CLIMATE CHANGE

Funded by
the European Union

[Линк за кандидатстване](#)

Funded by
the European Union

BULGARIA

Key Contributors in the meeting

Svetlana Zhekova – Member of the European Commission’s Mission Board on Adaptation:

- Presented EU adaptation policies
- Highlighted the strategic role of municipalities in strengthening resilience

Center for Energy Efficiency EnEffect:

- Introduced the Hub’s vision
- Presented the plan for regular stakeholder engagement and capacity building

National Trust EcoFund (NTEF):

- Confirmed readiness to expand funding opportunities for adaptation-related measures

BULGARIA

Political Support and Next Steps for the National Adaptation Hub

- Discussions during **the session demonstrated strong political support for the long-term development of the National Adaptation Hub.**
- Deputy Minister of Environment **Malina Krumova expressed readiness to support its institutionalisation outside the ministry, potentially through a municipal network such as EcoEnergy.**
- In parallel, ongoing dialogue with the National Trust EcoFund (NTEF) is exploring alternative governance models for the Hub.
- Although the Hub's formal structure is still being defined, **it is already functioning effectively as a collaborative platform for coordination,** knowledge exchange, and stakeholder engagement.

Предварителните инвестиции и подготовката са много по-евтини, отколкото заплащането за щетите, причинени от климатични бедствия.

Благодаря за вниманието!

- Мария Манолова
- Center for Energy Efficiency EnEffect
- M: +359 885 123 670
- mmanolova@eneffect.bg
- www.eneffect.bg

